Anul II Nr. 30

4 PAGINI 3 LEI

Duminică 25 Mai 1941

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
BUCUREŞTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj II
Telefon 2.20.55

ÎNVIEREA

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 300 lei pe an
Pentru autorităţi 1000 lei pe an

Inscris la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. [illegible]

SĂPTĂMÂNAL DE POLITICĂ ŞI CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

Cu inima lângă studenţi

PĂCATELE LOR — ALE NOASTRE

de TOMA VLĂDESCU

A pătrunde în vastul secret al sufletului tânăr este poate întreprinderea cea mai delicată... cea mai grea... — dacă nu şi cea mai uşoară! Am zice numai că trebue anumită sinceritate — o sinceritate desăvârşită — la care n'ar fi deloc rău să putem adăuga şi puţină, sau chiar multă, foarte multă iubire! Este esenţialul... Cu această condiţie pe un tânăr nu-l vom putea pierde niciodată, va fi al nostru — în acelaş fel însă în care noi înşine va trebui să ne putem da tânărului acesta, să avem o perfectă comuniune, să fim cu trup şi suflet al lui!

Vedeţi atunci de ce este greu dar vedeţi şi cât ar putea fi de uşor... Aş adăuga desigur că astăzi, această ecuaţie care în alte împrejurări ar fi putut fi atâta de simplă, a suferit totuş substanţiale schimbări pe care sunt sigur că foarte mulţi dintre noi le pricep. Nu mai este — sau atunci nu e decât foarte rar — acel tânăr candid şi lucrar pe care-l priveam odinioară... Tânărul de astăzi are de cele mai multe ori o faţă crispată, pe care un vechi plâns trădează străfunde dureri... El aduce în viaţă o primăvară întunecată mai mult, cu o inimă care strânge atâtea decepţii — iar pe braţe a primit, să fim drepţi, dela părinţii lui, cea mai dramatică moştenire! Ar ajunge astfel să fie cât de puţin conştient un om tânăr azi, pentru ca vieaţa lui toată să se închidă în semnul negru al acestei damnaţiuni care pare încă să ne rezume destinul... Ar ajunge această simplă constatare a lucrului tragic pe care-l trăim, pentru ca râsul tânăr, lumina din ochi, tot farmecul vârstei să fie dela început suprimat şi să nu mai privim în ceasul ăsta decât această teribilă încruntare a adolescenţei pe care o vedem...

Dar să fie oare numai atât! Să fie oare numai această grea moştenire, numai ţara aceasta zdrobită, atât de mult „altfel" decât aceea care zace întipărită, ca o permanentă prezenţă, pe atâtea lespezi din cimitirele noastre de acum numai două zeci sau două zeci şi cinci de ani?

Nu, nu!, dar tineretul acesta a fost mereu înşelat până azi, până la 6 Septembrie, — a fost el însuş zdrobit! Dacă nimeni n'are de gând să conteste amarele dezordini pe care le ştim ale unui tineret în propri termeni anarhizat — pe de altă parte însă e bine să amintim că nici prigoana împotriva acestui tineret nu a fost numai o simplă poveste! Am văzut-o dimpotrivă înfăţişându-se cu o savantă technică de supliciu, în tot aparatul sălbatec al unui regim infam — atingând de atâtea ori chiar ultimele formule de abjecţiune şi crimă!

Şi într'un timp, acesta, când tineretul nostru înălţa una din cele mai legitime protestări din câte s'au putut auzi prin atâta dezastru moral pe care-l cunoaştem...

Dar atunci — sinceritate? Iubire?... Înţelegerea tineretului, continuitatea firească, aducerea lui în matca unei ţări totale — sau mai de grabă fuziunea cu vârsta lui, a noastră, a tuturor, cari n'am fi avut dreptul să rămânem atât de bătrâni? Unde a fost necesara pedagogie care ne-ar fi dat asupra acestor tineri autoritatea sigură a unor adevăraţi părinţi? Şi dintre oamenii de guvern cine se va fi gândit la această comuniune perfectă cu sufletul tânăr al Neamului? Afară de Cuza şi Goga fireşte, — dar care aproape n'au guvernat...

Dar iată primul contact! Teren impropriu, — teren ostil... Pe un fond de atâta revoltă, ce glas omenesc ar mai fi putut să se-audă sau să găsească răspuns?.. Şi în atât de anormale, în atât de ciudate condiţii — reacţiunile, şi ele, la rândul lor, cum ar fi putut să fie normale? Nu, nu, „accidentul" era aproape inevitabil — şi foarte mulţi dintre noi l-am prezis... Mai târziu n'am avut decât să-l vedem... Şi cum! Ah, zilele acelea de tragică desnădejde nu se vor mai uita, curând... Pe străzi, o lume înnebunită de tineri băeţi, pe cari nu-i mai regăsiam în nicio formulă de vieaţă — iar dincolo de marile ziduri asediate ale înaltului post de comandă, un om învins şi singur aproape care vedea ridicându-se din stradă numai strigăte de ură şi gloanţe, pentru atâta iubire dată! Un om care acceptase aproape cu atât sacrificiu de sine, toată osânda păcatelor tinereşti — dar trebuia totuş acum să rămână singur, ca acest erou racinian care nu mai putea să priceapă:

Et l'ingrate, en fuyant, me laisse pour salaire
Tous les noms odieux que j'ai pris pour lui plaire!

Aceasta a fost desigur şi răsplata Generalului, — acest oprobriu, şi acest încărcat bilanţ care i-a rămas în braţe, după ce tinerii lui au fugit... Tinerii cărora el ar fi vrut să le placă atât şi pe care ar fi crezut să-i împace definitiv!

Dar încă odată accidentul nu s'ar fi putut evita... Ecuaţia noastră, am spus, nu mai era astăzi atâta de simplă!

Dacă unul din termeni se găsea de data asta cu siguranţă în frumosul lui adevăr, — celălalt însă e sigur că n'ar mai fi putut să răspundă... Generalul va fi iubit într'adevăr adânc şi sincer acest tineret — dar tineretul acesta, la rândul lui, nu mai avea aproape nimic din spontana libertate, caracteristică vârstei, şi cu care el însuşi s'ar fi putut dărui... Nu, — el avea acum un cer destul de negru pe frunte! El gemea oprimat sub grele apăsări — aproape inexprimabile... Nici-o iubire n'ar mai fi săturat acum atâta aspră foame de răzbunare şi ură! Era un teren arid şi negru pe care nici-o sămânţă nu ar mai fi fost cu putinţă... Şi atunci, nici iubirea, nici sinceritatea, — nici marea dăruire a Generalului! Iată, după sensurile noastre, în această limpede privire liberă, tot secretul unei înfrângeri...

O dramă explicabilă...

Dar atunci toată această imensă dramă, — de ce? Şi cine răspunde?... Aceia desigur cari au avut ţara asta pe mână — şi cari *încă se pare că ar mai dori s'o aibe!* — aceia fără îndoială cari au „educat", CU PILDA LOR, tineretul şi cari au crezut chiar să ne dea tuturor lecţii de vieaţă... Ar fi cineva să conteste?

Şi iată astfel atâtea mizerabile nume care revin... Iată pe acest Titeanu — fost ministru român — care zace astăzi la Văcăreşti pentru vulgare hoţii! Iată pe atâţi demnitari — „înalţi", fireşte! — dar cari apar astăzi foarte timizi la comisia de control a averilor (ea însăşi, de altfel, destul de timidă, îmi pare!). Şi iată desigur pe acest Iamandi care-şi ridică abia astăzi o tristă umbră de mort din buzunarul lui Malaxa! Aceştia sunt... Aştia!...

A, noi nu ne vom supăra fireşte pe nimeni pentru „ideile" lui, liberale, „ţărăniste" — sau cum vor mai fi... Avem şi noi pe ale noastre care pot fi juste sau altfel — e altă discuţie! Dar în numele acestor băeţi adrobiţi — cari nu au nimic şi poate nu au pe nimeni! — noi acuzăm desigur, şi va trebui s'o facem până în fundul mormântului, când e vorba de aceşti sinistri apaşi cari au prădat conştiinţele cele mai pure, au ucis încrederea, credinţa, au jefuit primăvara unui neam şi au putut să paralizeze atâta tânăr elan!

Pe aceştia, într'adevăr, tinerii noştri studenţi îi văd astăzi la [illegible] lor! [illegible] cine mai vrea să „creadă" atunci? Şi cum s'o mai facă!

Dar mai ales, încă odată, de ce ne-am mira dacă-i vedem, în ceasul acesta chiar, atât de amari... O dungă de sânge par'că, sau de lungă tristeţe, le brăzdează figura! Eu numai aşa îi văd. Şi în râsul lor chiar, sau chiar atunci când, cu tinerele lor prietene, în inocente jocuri, îşi caută frumoasele nitări ale vârstei, ar fi greu totuş să nu surprindem nu ştiu ce rezonanţe stranii, o ciudată suferinţă —... acest râs interzis, mai mult! — ca un reflex necunoscut al Durerii, un adevărat bobot interior.

Acesta e tânărul, acesta e studentul de azi. El este însemnat cu semnul greu al dramei în care a trăit... Şi atunci, fireşte, aşa va trebui să-l pricepem!

Studenţii

Este ceasul târziu, ceasul ultim aproape, în care avem datoria să ne pătrundem bine de aceste câteva adevăruri. Cu ochii abia deschişi din atâta dezastru pe care tot nu-l pricepem, noi trăim şi astăzi într'un timp în care conştiinţa publică se găseşte încă la simplele capricii ale întâmplării.

Un gest bun sau rău, bine sau rău făcut, poate să determine totul! Şi iată mai ales această lume care se naşte aproape, care vine pentru prima oară la vieaţă, cei mai scumpi şi cei mai tineri dintre noi, aceşti băeţi ai universităţilor noastre...

Să nu ne mirăm dacă-i vedem risipiţi şi singuri, cu nu ştiu ce accent depărtat în priviri... Ei stau astăzi la o gravă răspântie. Apasă peste ei mai ales povara unei grele moşteniri de infam[ie], de minciună, de sânge — [illegible] obsesii de care nu se vor putea uşor vindeca. Şi dacă aceşti tineri studenţi, în ceasul lor de veghe, ar sta astăzi să facă bilanţul atâtor camarazi căzuţi — în toate felurile căzuţi — ei poate n'ar ezita mult să creadă, cu toată vârsta lor de mari făgădueli, că vieaţa este totuş mult prea amară ca să mai fie trăită... Aceşti tineri băeţi au deschis ochii peste ultimii noştri 10 ani mai ales — şi ar fi imposibil să nu recunoaştem că toată setea lor de vieaţă a fost stropită cu fiere! Au fost minţiţi şi au fost înşelaţi, zicem... De atâtea ori! Ei au văzut o lume de panică aproape, o mizerabilă întrecere a jocurilor de club, — şi dela atâţi „Constantinescu-Porcu" sau de la atâţi Mârzeşti mai vechi ai eternului partid liberal, până la argetoienii sau până la gu-tă-tătăreştii de azi, aceeaşi lume necalificată, murdară, nedemnă a pretins totuş să dea nu ştiu ce hrană de spirit şi nu ştiu ce direcţie acestor tinere flăcări...

Iar astăzi ei încep să vadă — încep mai ales să priceapă! Scumpe figuri, atâta de palide, pe care le îngână plânsul... Iată acest îngrozit spectacol, această părăsire — şi această paragină în locul unei ţări sfinte pe care ei au purtat-o ani de zile în ghiozdanele, pe băncile lor de şcoală, şi pentru care ei ştiu că a trebuit să le moară părinţii, — aceşti tineri orfani ai universităţilor noastre au să privească astăzi, cu ochi căzuţi, această hartă sfărâmată aproape şi care nu mai seamănă cu nimic... Ei au mai putut deopotrivă să vadă chiar anarhia aceasta, acest zgomot zadarnic şi fără concluzii al celor mai mulţi dintre ei!

Accidentul Conducătorului

Ai, un singur om ar fi acum să ne privească poate cu un zâmbet rece şi trist. Să nu mai priceapă! Sau aproape chiar să ne întrebe pe ce lume trăim... Este Conducătorul Statului, desigur!

Sinceritate, iubire — numai atât oare să fie de ajuns? Dar atunci nu le va fi dat el din plin? Nu s'a apropiat el cu dragostea celui mai bun părinte de acest tineret, pe care l-a ridicat dintr'un atâta de greu destin, până la toate posturile de comandă? Şi nu era oare „sinceritate" chiar această totală despărţire de o lume destul de bătrână, pentru a nu mai privi decât tinerele orizonturi cari păreau să [illegible]? Şi nu era în sfârşit, tot lucrul ăsta — IUBIRE? Cu toate astea iată această teribilă aventură pe care Generalul a avut s'o cunoască — pe care a trăit-o...

Şi atunci să minţim noi oare când afirmăm că simpla sinceritate ajunge pentru a captiva sufletul tânăr — şi că ajunge deopotrivă numai iubirea? Sau poate ne înşelăm... Sau nu cunoaştem poate lucrul de care vorbim!

Nu! Nici una, nici alta — nici cealaltă! Întâi nu minţim, fiindcă n'am fi în stare s'o facem — fiindcă niciodată nu am minţit — şi nici nu ne înşelăm fiindcă observaţiile noastre sunt mult mai atente decât s'ar putea bănui!

Dar în această recentă dramă pe care am putut cu toţi s'o privim, şi în această perplexitate a lucrurilor pe care Generalul este cu totul în drept s'o arate, noi vedem altceva, — şi vedem anume ceeace am vrea să numim ACCIDENTUL CONDUCĂTORULUI.

Un accident într'adevăr... Dar explicaţia lui ni se pare evidentă cu totul — este subt ochii, este subt simţurile noastre chiar!

Mai întâi Generalul — din cauze care nu ne vor reţine acum — nu s'a găsit în situaţia de a putea chema lângă dânsul ÎNTREG tineretul ţării. Mulţi dintre aceşti tineri şi fără îndoială din cei mai buni, de cari Moldova noastră e plină, şi pe cari-i mărturisesc atâtea eroice lupte dela 1922 până azi, mulţi dintre tinerii aceştia, zic, impunându-şi grele dar foarte patriotice resemnări s'au văzut obligaţi să rămână de-o-parte.. N'au putut să vină lângă General decât aceia pe cari-i ştim, fugăriţi prin păduri sau sfărâmaţi prin ocne! Şi lângă aceştia desigur atâţia alţi indivizi cari s'ar fi putut uşor identifica într'o parte sau alta...

Lupta dela 1922

Dar tineretul acesta nu era din fericire singur... Mai vedem şi altul! Sunt mai întâi o seamă de oameni cari au iniţiat chiar marile lupte, le-au dus metodic şi rece, aşa cum trebuia — privind inamicul pe care-l aveau! — dar mai ales le-au continuat până azi cu o perseverenţă fără egal. Din anul 1922, când A. C. Cuza va fi ridicat odată mai mult steagul luptelor lui atâta de singure, e drept să spunem că oamenii aceştia, până astăzi, n'au mai sfârşit să se bată... I-am văzut prin atâtea orori electorale de până mai eri stârpind pe adversarul democrat din atâtea judeţe ale Moldovei, ale Basarabiei, ale Bucovinei, ale Olteniei chiar, sau ale Transilvaniei, i-am văzut cultivând la oraşe spiritul public şi dând totdeauna semnalul marilor rezistenţe. Venind de ieri, din ziua de început, dar având atâta misiune pentru ziua de mâine, oamenii ăştia stau acum ca pe o creastă de munte de unde două lumi se văd deopotrivă — şi de aceea experienţa lor va fi acum cu siguranţă de un arzător interes.

Din toate valorile morale de azi, e sigur că nu s'a lucrat nimic fără ca pretutindeni să fie pecetea lor! Ei sunt începutul, sunt continuitatea, sunt fermentul iniţial — iar în focul zilei de azi, ei vor fi cu siguranţă maturitatea unor lupte şi a unei vieţi naţionale care-şi reclamă în sfârşit rosturile ei la direcţia noului stat.

Ai, va fi acum nevoe de atâta iubire, de atâta înţelegere, de atâta sinceritate! Aceste mari bunuri risipite, abia acum vor putea găsi un teren fertil să rodească... Oamenii aceştia au arătat tocmai această dârză conştiinţă luptătoare a unor vieţi în care dificultăţile nu înspăimântă. Şi dacă adeseori atâtea nedreptăţi, atâtea uitări au putut să-i lovească, ei au ştiut să arate prin toate adversităţile o gravă rezervă, o pondere de cea mai frumoasă ţinută şi odată cu ea desigur înaltul simţ al măsurii... Nicio contagiune sterilă nu i-a putut surprinde, nicio anarhie nu i-a corupt — iar această aspră rezistenţă inflexibilă pe care le-o ştim, era desigur însăşi conştiinţa adevărului, a propriului lor adevăr care n'ar fi putut să moară.

Dar iată în felul acesta bogatele rezerve care se oferă ţării şi azi — şi, fiindcă am vorbit de tineri, iată desigur oamenii cari vor putea să audă marele glas al iubirii... Glasul acesta pe care Generalul de atâtea ori l-a articulat.

Marea noastră experienţă

În ce ne priveşte noi avem onoarea, cam de mulţi ani de zile, să fim confidentul pasionat şi atent al acestor admirabile sensibilităţi — şi, de câte ori a fost necesar, nici sfatul, nici îndemnul nostru nu le-a lipsit. Noi îi cunoaştem astfel şi îi privim, îi auzim vorbind... Şi în atât frig al vieţei, i-am văzut de atâtea ori tremurând! Cei mai mulţi au venit încrezători să ne întrebe, să ne cunoască părerea, până când conducătorii lor au crezut să ceară adăpost în această casă de luptă. Câtă emoţie! Noi le-am dat fireşte tot ce-am avut... — adică aproape nimic! Dincolo de tot sufletul nostru, o pagină totuş din Invierea a devenit a lor. Ne-am cunoscut mai bine în felul acesta! Ei ştiu mai ales că, dacă nu le-am cerut şi nu le-am impus niciodată nimic — totuş niciodată nu i-am cruţat. N'ar fi putut găsi aici desigur adulările vechi, nici exaltarea politiciană a unor inerente erori, de câte ori le găseam. Ei au priceput în schimb că această colaborare implică tot lucrul cu adevărat SERIOS pe care trebue să-l facem — atâta operă de grave strădanii de sacrificiu, de suferinţă şi de curaj... „Cât i-am văzut totuş de receptivi — aceşti „huligani" impuşi până mai eri de baionetele lui Armand Călinescu şi împroşcaţi din toate căile mărilor sarindare! Cât i-am văzut de activi, de febrili... Paginile astea, pagina lor studenţească, din ziarul acesta, stă astăzi mărturie admirabil verificată de atât patetic avânt şi de atâta mare solidaritate românească — înalte bunuri afirmate poate numai aici cu această frumoasă sinceritate fără egal.

Ce veneau atunci, aceşti tineri băeţi, să-mi ofere mie — era în propri termeni unic! Ei veneau să-mi dea cu simpla lor agitaţie, cu aspra lor energie, tot sentimentul de siguranţă, veneau să-mi spună însăşi durata naţiei — care e sigur că are astăzi alţi umeri pe care să se ridice!

„Cu azurul lor de pe frunte, orizontul reconfortant al unui neam care nu mai poate să moară!

Şi de aceea poate, în ceasuri în care simţeam că eu singur „primesc", că nu pot să dau aproape nimic — „cu mâinile atâta de goale! — dar mai ales ascultându-le glasul, căutându-le atâta straniu foc din priviri, aş fi vrut par'că, de atâtea ori, în secretul meu tulburat, să aprind

(Continuare în pag. IV)

PAGINA STUDENŢEASCĂ

Vacanţa şi studenţimea refugiată

O rugăminte către d. Ministru al educaţiei naţionale

Pe lângă atâtea categorii de intelectuali refugiaţi ce-şi duc povara zilelor ca vai de ei, studenţimea refugiată e un capitol poate mai trist decât toate.

Majoritatea sunt fără aripa familiei, iar alţii ducând greutăţile şi tristeţile ei. Trăind dintr'o bursă care-i dă siguranţa patului şi a mesei deocamdată, studentul pribeag nu-şi poate cumpăra o carte, nu-şi poate confecţiona o haină, n'are nici de-o cămaşe, nu-şi poate pune pingele, n'are de-o carte poştală.

Desigur, că Statul are imense poveri materiale, mai ales pe urma dezastrelor granielor, — atâtea neajunsuri ni le-a dăruit destinul încât par'că te frică să-i mai ceri ceva, — dar nu-i mai puţin adevărat că fratelui pribeag nu i se poate imputa pribegia.

Şi pe lângă atâtea familii cu plânsul Duminicilor în inimă, aceşti tineri studenţi ce-şi poartă visul şi cartea prin cetatea universitară, ducând cu ei sufletul întreg al unor provincii îndoliate îşi pun trista problemă a lui mâine.

Ce va fi cu căminele, cu cantinele, cu bursa — în timpul vacanţei?

Il rugăm pe d-l Ministru al educaţiei Naţionale să menţină aceste burse lunare în bani şi, pe cât e posibil, să fie mărite. Pentru că atunci când indicele de scumpete pe luna Mai a.c. se ridică spre 7000 lei o bursă de 2000 lei, îţi dă posibilitatea de a trăi cel mult 15 zile.

Să li se dea posibilitatea acestor studenţi să-şi petreacă vacanţa în aerul curat al satelor, muncind alături de ţărani, atât cât se poate, pe moşiile expropriate dela jidani.

În conacul pângărit până mai eri de jidov, o tabără de studenţi va aduce atmosfera naţională a trecutului boeril, iar pe moşie unde ţăranii munciau trişti contemplându-şi morminţele, cu iuda în spinare, se vor împărţi braţele şi sufletele pentru zilele ce vin.

Studenţimea refugiată, aşteaptă cu încredere o soluţie care pe lângă atâta zbucium inerent pribegiei să-i aducă liniştea câtorva săptămâni măcar.

Vor veni vremi cândva şi ne vom aduce aminte că în Dacia strămoşească, odată, a fost şi o vară.

D. C.

Heidelbergul de odinioară

De sub lespedea de viaţă a trecutului academic se aude cum suspină o melodie, cum se sfărâmă un cântec, ca un vis lovit de baltagul realităţii...

Este Heidelbergul de altădată, oraşul simbol al tuturor celor cari au intonat cu patosul tinereţii, pe sub colonadele Arcadei, imnul nădejdii şi vibrant „Gaudeamus igitur", oraşul frenesiilor idealiste care dospeau în arterele agitate ale tinereţii din alte vremuri.

Şi fiecare dintre cei cari traversează apele albastre ale tinereţii cu lotca idealismului, cu gondola de iederă şi vie, pentru a ancora la ţărmul depărtat al altor zări, nu poate să nu simtă nostalgia iremediabilă a Heidelbergului de odinioară.

Idealismul este hrana celor douăzeci de ani, aşa cum basmul este hrana imaginaţiei naive a unui copil, pe care acul vârstei îl apără de orice neliniştí.

Cui nu i-a refirat prin suflet, în zodia albă a tinereţii, aroma de liliac şi mâna caldă de domniţă a visurilor, nu a avut tinereţe!

Cu floarea albastră a visurilor la butonieră, cu entuziasmul vârstei descărcat tumultos în cântec, ca un acordeon pe clapele căruia se încinge frenetic cavalcada notelor, cu sceptrul de crin aprins în candorile lui de misterul alb al tinereţii, cu magii dragostei înfloriţi pe obrazul şi inima unei fete care a fugit în vis, aşa şi-au dăruit tinereţea înaintaşii noştri.

Inainte de asaltul vieţii, ca o sublimă prefigurare la sumbrul cântec al existenţii, ei s'au avântat spre ţara de peste veac al dorurilor albe şi s'au întors apoi ca nişte pelerini resemnaţi să primească cununa de spini, cuminecarea cu fiere a vieţii. Şi totuşi ei s'au întors de acolo unde trebuie să te duci mai înainte de a nu mai putea să te duci!

Pe acele ţărmuri, cu tristeţile avântate de adierile visului, cu harpa tinereţii înflorată de chemările tinerelor fecioare, cu părul răsvrătit de incandescentele sufletului, şi-au petrecut vârsta de aur Alecsandri, Eminescu şi Octavian Goga.

Dincolo de durerile care nu îi va fi cruţat pe ei mai mult decât pe toţi, salba idealismului va fi fost permanent la grumazul de fecioară al gândurilor şi vieţei lor.

Post giundam juventutem,
Post molestam senectutem...

Refrenul acesta, scandat în limba tristeţilor lui Ovidiu, va fi petrecut pe sub arcul de iederă al tinereţii, anii aprinşi de razele celor mai fermecătoare doruri ale acestormaeştri ai avântului şi ai freamătului academic.

La viena, alături de amintirea unei fete frumoasă ca o melancolie, la Veneţia sub palida revărsare a reginei nopţei, la Budapesta intr'o crâşmă subterană, plămădind conspiraţii şi bând vin acru sau în laţul sublimelor reverii şi-au traversat frenezia tinereţii academice, Eminescu, Alexandri, Goga şi A. C. Cuza. Şi în aceştia găsim prototipul tinereţii care ne trebuie, dar care nu mai este! Astăzi „organele 's sfărâmate" şi maestrul acelor vremuri a răposat demult.

Romanţele care legănau odinioară iubirea sinceră, tradiţională cismă cu bere a Heidelbergului asfinţit, asaltul tinereţii rebele şi idealiste, împotriva cerului prea depărtat, toate acestea s'au dus ca o poveste...

Astăzi nici pasiunea visătoarei Veronica Micle, nici afliciunea verginală a Elenei Negri, nici ochii sprinţari ai vrăunei „sălbatece Clotilde" nu le mai văd...

Ne mulţumi mon tristeţea unui devolant „Laus temporis acti",

Luceafărul tremurător al Heidelbergului de odinioară a asfinţit în lumea nemuritoare a trecutului...

Mircea Ruţavăţ

Scrisoarea studenţimii române creştine către d. General Antonescu

Domnule General

Sunt momente hotărâtoare în viaţa istorică a unui neam, când datorită împrejurărilor dramatice pe care şi le străbate, instinctul de conservare naţională se reafirmă puternic, aprig şi inapelabil.

Aceste momente, de emoţionantă şi sguduitoare încleştare cu încercările tragice ale destinului le trăieşte astăzi cu aceiaşi nezdruncinată credinţă în Dumnezeu şi dreptatea lui nebiruită, neamul românesc.

Studenţimea română-creştină, stindardul şi trâmbiţa şi marşul ideii naţionale simte cum i se răsucesc în conştiinţă durerile neamului şi are viziunea reconfortantă a viitorului naţional şi înţelege să răspundă comandamentelor de foc ale neamului.

Valul tinereţii noastre se înfioară şi creşte la chemările patetice ale Ţării, svâcnite din străfundurile istoriei şi plămădite în frământarea secolelor. Vrem să intrăm pe făgaşul tradiţiei de luptă naţională, vrem să ne refacem unitatea devastată de coaliţia inconştienţilor, vrem să fim vulturii cari să ducă spre zenitul împlinirilor sfinte cauza dreaptă a revendicărilor noastre.

Se aud cum suspină mormintele în care dorm ctitorii visului nostru naţional. Avem în faţă imagine persuasivă a Ţării aşa cum au conturat-o dorurile suferinţelor noastre milenare. Este dorinţa unanimă a studenţimii de a părăsi trecutele crezi cari ne-au sfâşiat unitatea şi a ne concentra, dinnoie de barierele ideologice în jurul problemelor de ordin naţional şi profesional. Naţionalismul integral altoit pe substanţa seculară a dreptelor noastre aspiraţii şi preocuparea de a ne adânci pregătirea profesională, iată noile temelii ale crezului nostru, iată punctele cardinale ale apropiatei noastre reorganizări.

Cu conştiinţa îndrumată de acest nou catehism, care readuce studenţimea în cadrul tradiţional al menirii sale, dezavuăm cu toată tăria şi protestăm energic împotriva unor manifestări neserioase cari încearcă să spargă frontul unitar şi invincibil al studenţimii cu tentă naţionalistă

Domnule General,

Vorbeşte sinceritatea, cavalerismul şi febra tinereţii noastre care nu ştie să măgulească dar a cărui singură măgulire nu este decât aceia că poate şi are cui spune adevărul. V'aţi coborât providenţial peste crestetul ameninţat al destinului românesc, l-aţi înţeles chinul şi v'aţi hotărât să vă răstigniţi pentru mântuirea neamului. Pe golgota pătimirilor naţionale studenţimea vă urmează fără rezerve şi crucea suferinţii vrem să o purtăm până pe cele mai avântate înălţimi.

Ştim că vaerul şi perenele neamului vă traversează permanent fiinţa dar mai ştim că neamul prin rostul şi frământarea d-voastră se va mântui. Sunteţi ultimul fiu al acordurilor unui neam care aşteaptă dreapta lui sărbătoare.

Legaţi de efortul pe care-l faceţi pentru refacerea existenţei noastre naţionale grav sguduite consideraţi-vă în fruntea marşului tinereţii care urcă spre zările eternităţei româneşti.

Noi pornim la o imediată reorganizare în al cărui cadru să capete glas mărturisirea crezurilor noastre naţionale şi realizarea deziderateIor noastre practice.

Cu credinţa nestrămutată în Dumnezeu, în România visurilor noastre, în Regele tinereţii şi înţelepciunea Conducătorului credem că vom învinge.

Comitetul de reorganizare:

MIRCEA RUSAVAŢ, Fac. de drept; SAVIN AUREL, Fac. de teologie; CAZACU DUMITRU din partea studenţilor refugiaţi, Fac. de medicină veterinară; MITREA IOAN, Fac. de litere; BULUCEA PETRE, MARINESCU MIHAIL, Ac. Comercială; MANESCU MANEA, Ac. Comercială; CORNEL PETRESIEVICI, Fac. de med. umană; STOICA MARIN, Politehnică; MIHALACHE IOAN, Academia de muzică; IOAN RADULESCU, Fac. de drept; ORESTE POPESCU, Fac. de drept; MIRCEA GEORGESCU, Fac. de litere; GONCERENCO ILIE, Fac. de drept; IONESCU GH., Fac. de drept; VERZEA EUGEN, Fac. de drept; BOTEZ CONST., Fac. de drept; GRIGORESCU ION, Fac. de drept; DASCALU ALEX., Fac. de med. veterinară; BARBULESCU TEODOR, doctorand în drept.

IN PREAJMA EXAMENELOR

Din nou sălile facultăţilor îmbracă haina solemnă a sesiunei de examen. Din nou în fiecare colţ al facultăţilor figuri palide privesc uitate, înspre decorul de afară sau dinăuntru, pentru a nu vedea decât definiţii, teorii, citate, etc., etc., câte facultăţi atâtea decoruri, şi câte decoruri atâtea obiecte de studii. Şi nu-i de mirare, dacă mergând alături pe scara ce duce şi la facultatea de farmacie şi la cea de teologie, doi tineri deşi se par în perfectă identitate de gânduri, unul îşi împleteşte gândurile cu baremul de leac şi „doze", iar celălalt cu crezii, arnclade şi secole patristice, Cât de mult îi apropie faţa şi cât de departe îi despart gândurile...

Anul acesta însă cei doi camarazi vor păşi poate mai puţin visători pe unda cursurilor şi cu o mai uşoară transportare şi uitare de sine.

Căci dacă altădată examenele erau acel minunat prilej de reconfortare intelectuală după un an de cercetare şi înflăcărare faţă de fiecare oră de curs sau seminar, astăzi ele în locul fiorului de odinioară, capătă tristeţea vremurilor grele care nu mai îngădue exuberanţa de eri.

Nu pentrucă tineretul universitar a uitat că trebue să citească şi să se pregătească pentru examenele, ce-l vor arăta drept conducător mâine! Nu, domnule care ziua stai cu foarfecele în mână şi tai cupoane, iar seara cu scufie pe cap şi papuci în picioare asculţi vocea „democraţii" şi în timpul unei partide de bridge te rosteşti sentenţios în problemele neamului şi nu arareori despre tineret în felul de mai sus.

Tineretul ştie să înveţe şi fără să i se strige la carte. Totuşi nu e împotriva acestor cuvinte, dar nici nu poate admite să i le strige cel care le spune, pentrucă uneori îl incomodează sau alteori îl împiedică dela meschinele şi măruntele lui socoteli de... conştiinţă.

„La carte" se strigă de mult şi se va striga. Dar niciodată n'are să se poată spune că rezultatele examenelor vor înfăţişa modul în care s'au asculat sau nu aceste strigăte.

Tineretul liber pe conştiinţa sa şi neprihănit de îndemnuri străine de sufletul lui, va continua totdeauna să fie acelaş focar de ştiinţă şi stegar al idealurilor neamului său, indiferent dacă i se va striga sau nu „la carte".

Şi dacă în acest an atâta zbucium şi atâta durere i-a cuprins deseori gândurile, dorinţa lui de muncă şi de studii a rămas aceiaş. Inscrierile la examene vor fi aceleaşi zile de aglomeraţie şi oboseală.

Faţa tristă de astăzi va căuta să împrăştie în aceste zile negura atâtor tristeţi şi să lase iarăşi mintea să se scalde în razele ştiinţei.

Şi intr'un efort eroic tineretul va trebui să dovedească tăria voinţei sale, care ştie să biruie durerea prezentului şi-şi oţeleşte sufletul în formulele nepieritoare ale adevărului.

Desigur tinere coleg că greu vei putea să păstrezi în minte astăzi formulele pe care oamenii de ştiinţă le-au dat la iveală pentru preamărirea minţii omeneşti iar nu pentru distrugerea viitorului. Greu vei putea să fixezi conturul civilizaţiei într'o vreme când această noţiune şi-a pierdut nu numai sensul printre atâtea ruine şi vieţi sfâşiate, dar în tot aspectul ei, nu reprezintă decât masca hidoasă a unei figuri îngrozite. Tot numai prin acelaş efort puternic vei putea să vorbeşti despre dreptate, justiţie, adevăr istoric.

Şi cât de greu îţi va veni să vorbeşti despre om şi despre Creatorul lui, când vei vedea că tot ceeace nu trebuia să fie omul, aceea s'a grăbit să îmbrăţişeze cu ajutorul Satanei.

Totuşi iubite coleg, tu cu neprihănirea gândurilor şi faptelor tale va trebui să arăţi că, deasupra tuturor zbuciumurilor pe care mulţi dintre cei ce strigă „la carte" ţi le-au prilejuit cu atâta dărnicie, păstrezi aceiaşi curată şi caldă prietenie cu adevărul etern.

Iar mai presus de toate încălzeşte-ţi iarăşi inima la flacăra gândurilor şi faptelor celor ce-au aşezat suflet la altarul civilizaţiei şi credinţei, iar nu oase, fier şi ruine...

Aprinde-ţi deci singur sufletul din flacăra acestui foc, ce pâlpâie disperat, şi lumineză-ţi astfel calea prin întunericul vremurilor, pentru a-i putea aduce găteşjuri care să-i dea iarăşi strălucirea de odinioară.

Astfel vei putea şti că este Dumnezeu, astfel vei putea şti că va fi dreptate, dragoste şi pace.

Succes iubite coleg, căci de succesul tău atârnă viitorul neamului tău.

Aurel P. Savin

Chipuri dela noi

Ţăran din Ardeal
Gravură de Tania Baillayre

Tineretul şi Naţia

Generalul care ne aşteaptă

Mânaţi spre culmi de ideal care-s aşa de inaccesibile lumii noastre căzute, chemaţi şi chinuiţi de probleme care nu-şi au rezolvare, obsedaţi de infinitul pe care nu-l poţi atinge, alergători după razele soarelui, nebuni de viziuni sublime aceasta-i tinereţea în vremurile când sufletul neamului e liniştit, când pacea îţi pune în mână cartea, când primăverile-ţi trimit numai visuri, numai flori.

Când însă un crunt destin calcă barbar peste trupul Patriei, când haturile gem, când mormintele şi fraţi în vaer chinuit îţi trimit mesagiul unor vremi încurate, tinereţea din exuberantă şi din visătoare devine flacără, braţ!

Aşa vremi trăeşte tineretul României de azi. Totuşi par'că în ciuda unei minţi latine şi a unui sânge dac, unii tineri visează cu credinţa că s'au născut numai să pupe şi să farmece nu ştiu ce privire, iar alţii striviţi de scepticismul unor trecute regimuri de abuz, cârtim, trăim fără entuziasm, trăim inutil ca nişte poveri.

S'a pierdut oare sensul adevărat al cuvântului *naţionalism*, s'a uitat oare ce înseamnă Unire în vremuri de mari încercări, în vremuri de răspântie?!

S'au făcut mari greşeli, desigur!

Din rândurile studenţimii porneşte însă acum cea mai emoţionantă dar şi cea mai hotărîtă scrisoare către generalul destinelor noastre.

Atâta minte, atâta suflet, atâta unire şi atâtea piepturi cuirasate ne trebue încât această înţelegere, pornită din sânul studenţimii, emblema inteligenţii unui neam, este cea mai reconfortantă pagină a vremii.

Tineretul poartă în suflet critica amară a unor regimuri trecute, dar ştie că cel care a suferit pentru el cea mai cruntă umilinţă şi cel mai crunt calvar în timpul acestor regimuri, când ştie că vieaţa lui întreagă nu este decât o incandescentă părticică de lumină, o flacără care se consumă permanent la căpătâiul unui neam lovit, nu va putea minţi, nu poate fi tiran.

Tineretul poate fi dur dar nu poate fi nesincer, nu poate fi nedrept!

Dacă în trecut un ministru avea în spate un jidan sau un excroc şi se ţinea, tineretul ştie că sub generalul Antonescu va cădea!

Tineretul ştie că Generalul erou al patriei şi martir al cinstei acceptă cenzura albă şi colaborarea tinereţei!

Tineretul ştie că patria, în vremurile de azi, nu-ţi oferă subiecte retorice ci prilej de faptă!

Categoric, cinstit, dârz, tineretul, în jurul Generalului, e pe drumul Naţiei şi aşteaptă comanda!

D. CAZACU

MEMENTO

Incrustări

Un nătărău arogant şi nevolnic, nastratin caţa-ţe pe coama ridicată ambiţioa a unui mârţoage incurabil bolnavă, îşi permite să facă aprecieri şi să dea sfaturi în numele studenţimii majoritare şi înţelegătoare!

Nerodul acesta care ofensează grosolan şi al cărui certificat de apreciere şi înţelegere poartă pecetea insuficienţii cerebrale nu are fireşte nici o legătură cu freamătul şi aspiraţiile tineretului academic.

Şi pentrucă biet ul ucenic — dintr'o casă de atâta reputaţie — suferă de o izolare cronică şi pentrucă manifestă o savuroasă deficienţă de logică şi de bun simţ nu ar putea avea nicio discuţie.

Prima „Clinică de drept" din lume

De curând a fost înfiinţată la Milano prima „clinică de drept" din lume. Scopul acestei noui şi unice instituţii este de a pregăti pe licenţiaţii în drept pentru profesia lor, printr'o serie de cursuri şi lucrări practice ce durează trei ani şi înlocuiesc perioada de stagiu a viitorilor avocaţi.

Ca şi învăţământul medical noua „Clinică de drept" va da posibilitatea tinerilor licenţiaţi să se specializeze sub direcţia unor avocaţi profesionişti, aleşi printre cele mai strălucite elemente ale baroului italian, şi cu ajutorul unor metode riguros ştiinţifice, pe temeiul unor cazuri concrete luate din viaţa judiciară de toate zilele.

Materialul de studiu va fi furnizat deci de către cauzele civile care cer asistenţa judiciară şi de către cauzele penale în care acuzatul nu este asistat de un apărător ales de el. Avocatul şi asistentul îşi vor oferi în acest caz serviciile gratuit.

Cauzele civile şi penale vor fi soluţionate sub exclusiva răspundere a avocatului şi a asistenţilor săi cu concursul celor înscrişi la clinică pentru a-şi deprinde astfel „pe viu" cu meseria lor profesia.

BIBLIOTECA CENTRALA DIN PRAGA A IMPLINIT 60 DE ANI

Anul acesta Biblioteca Centrală Comunală din Praga împlineşte 60 de ani de existenţă, 1881-1941.

In mod deosebit Biblioteca Centrală comunală din Praga s'a dezvoltat începând din anul 1920, când 38 de comune au fost încorporate în fosta Municipiului Praga. In anul 1928 s'a terminat şi marea clădire a Bibliotecii, donată de Casa de Asigurări Comunală din Praga.

Multe din cartierele pragheze şi-au avut bibliotecile lor proprii încă din a doua jumătate a secolului al 19-lea ca spre exemplu: Smichov din anul 1860, Karlin din anul 1862, etc. Praga centrală a înfiinţat prima bibliotecă publică în anul 1891, după războiul mondial au fost imediat înfiinţate câteva noui biblioteci. La sfârşitul anului 1921, când a intrat în vigoare legea de unificare a Pragăi Mari, 31 de biblioteci periferice ale oraşului posedau 81.000 de volume, iar cele 8 cartiere centrale aveau în cele 7 biblioteci ale lor 180 mii de volume.

PAGINA ACEASTA INCHINATĂ STUDENŢIMEI
apare în fiecare număr al ziarului nostru
Manuscrisele vor fi trimise pe adresa redacţiei
Str. Popa Petre 43 Bl. III

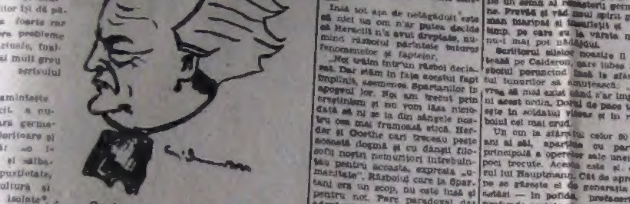
Doi mari scriitori: unul german altul italian - despre războiul patriilor lor

Gerhart Hauptman: „Adevăratul european de azi poartă războiul pentru dorul de pace"

Marele scriitor german Gerhart Hauptmann și-a rostit opinia asupra actualului război.

Cu bătrânul scriitor își dă părerea foarte rar asupra problemelor actuale, toată mai mult greutatea scrisului său.

Ei amintește că Tacit a numit țara germană înfloritoare și bogată: „o imensă și sălbatecă pustietate, fără cultură și complet izolată".

Gerhart Hauptmann
Desen de Silvan

Totuș acea așa numită lipsă de cultură în care trăiau triburile germane în condițiuni grele de viață, corespundea unei culturi interioare a caracterelor.

Nici unei țări nu i s'a îngreuiat atât de mult viața ca acelei germane. Dar, tocmai în acest adevăr ar sta bogăția țării germane și a felului său de viață.

Se observă la acest octogenar, care a trăit în viața lui atâtea transformări — este mai mult de o jumătate de secol de când au apărut primele lui drame sociale, o mândrie discretă ce se poate vedea azi la mulți germani: mândria pe taria luptei milenare pentru existența națiunii germane, pentru că această luptă a fost terminată așa de strălucit.

Scriitorul mărturisește în Gău-Inlocuește mena: Nici o gândire meșteșugită nu poate exista fără această noțiune, pentrucă aceasta este omenia.

Insă tot așa de netăgăduit este că nici un om n'ar putea decide că Heraclit n'a avut dreptate, numind războiul părintele tuturor fenomenelor și faptelor.

„Noi trăim într'un război decisiv. Dar stăm în fața acestui fapt împlinit, asemenea Spartanilor în apogeul lor. Noi am trecut prin creștinism și nu vom lăsa niciodată să ni se ia din sângele nostru cea mai frumoasă etică. Herder și Goethe cari treceau peste această dogmă și cu dânșii filosofii noștri nemuritori întrebuințau pentru aceasta, expresia „umanitate". Războiul care la Spartani era un scop, nu este însă și pentru noi. Pare paradoxal dar adevăratul european de astăzi poartă războiul pentru dorul de pace".

Pretutindeni în viață omul este întâlnit de Gorgo cu capul tăiat și părul șerpuit. „Pe scutul lui Achile era desemnat acest Gorgo, care nu sperie pe Hector. Nu ne rămâne nimic altceva decât de-a înfrunta viața cu un eroism asemănător".

Dar popoarele nu ar exista mai departe dacă pentru toate acestea n'ar fi o mângâiere. Soarele mai strălucește în viață și la fel stea noaptea în sufletele noastre. Calul înaripat care țâșnea din sângele lui Gorgo, să ne fie un semn al renașterii germane. Prevăd și văd noul spirit german înaripat și înmulțit și un timp, pe care eu la vârsta mea nu-l mai pot nădăjdui.

Scriitorul sălelor noastre îl citează pe Calderon, care iubea războiul poruncind însă la sfârșitul tonurilor să amuțească: „Aș vrea să mai exist când s'ar împlini acest ordin. Dorul de pace trăește în soldatul viteaz și în războiul cel mai crud.

Un om la sfârșitul celor 80 de ani ai săi, aparține cu partea principală a operelor sale unei epoci trecute. Acesta este și cazul lui Hauptmann. Cât de aproape se găsește el de generația de astăzi — în pofida, prefacerilor profunde sociale și spirituale, îndeplinite în lungul acestei vieți — o dovedește și faptul că în timpul anului de război care s'a scurs, piesele lui au fost mereu reprezentate pe scenele germane.

Numai în Berlin în acest singur an s'au jucat pe diverse scene principale, nu mai puțin de cinci piese ale lui Hauptmann, și anume lucrarea-i prea puțin cunoscută „Arcul lui Odiseu", apoi Dorothea Angermann", care cu mulți ani înainte i-a cimentat faima, tragedia „Căruțașul Henschel", apoi comedia „Blana de biber" și poemul „Clopotul scufundat".

Giovanni Papini: „Actualul război al Italiei este prima dovadă a misiunii ei europene"

Războiul pe care Italia îl duce în momentul de față alături de Germania este una dintre primele dovezi ale misiunii noastre europene. Italia a înfruntat în mai multe rânduri (în 1848, în 1859, în 1866 și în 1915) puternicul Imperiu habsburgic, dar din pricini care o priveau numai pe ea, ca să-și reîntemeieze unitatea, pentru a strânge laolaltă toate provinciile italiene prin dreptul divin, prin geografie, prin grai și prin cultură și civilizație. Astăzi, însă, înfruntă pentru prima oară Imperiul englez, mult mai puternic de cât cel austriac, și nu numai pentru interese și motive personale.

Unitatea Europei, după cum s'a mai spus, nu poate fi înfăptuită de la o zi la alta, printr'o minune datorită virtuților sau norocului, ci treptat. Mai întâi, cum este și firesc, trebue înlăturate piedicile. Cea dintâi și mai mare piedică este hegemonia Imperiului britanic, împotriva căreia s'a ridicat Italia încă din 1935 cu o îndrăzneală care a apărut ca nesăbuită și chiar nebunească.

Anglia, care este comitetul de conducere al unei asociații intercontinentale pentru exploatarea planetei, nu are simțăminte și țeluri europene. Ea s'a împotrivit întotdeauna la orice încercare de hegemonie ce ar putea duce la o stare unitate. S'a împotrivit cu ardenia Spaniei lui Filip al II-lea, Franței lui Napoleon I, așa după cum i se împotrivește acum Germaniei lui Hitler și Italiei lui Mussolini.

In Europa ca pretutindeni, ea nu vede decât clienți de stors, sateliți cărora să le poruncească, slugi de jertfit, mercenari de măcelărit. „Iubirea" ea pentru Națiunile mici nu însemnă altceva de cât spaima de cele mari, adică de Națiile care ar putea sta în fruntea unei Federații continentale — treaptă necesară a unității — și să-i periclitеze astfel poziția de stăpână atât de puternică și securitatea.

Societatea Națiilor ocrotită de Marea Britanie, n'a fost decât o societate de asigurări pentru această poziție de stăpână atotputernică și securitate. Nedreapta societate care pe drept a dat faliment. Când Italia, prin urmare, luptă împotriva Angliei, împotriva hegemoniei ei, nu luptă numai pentru interese proprii, ci și pentru binele Europei.

Războiul actual pe care Italia îl duce împotriva Imperiului englez este un război imperial, nu imperialist. Italia și-a întemeiat un nou Imperiu, deoarece istoria și geografia îi acordă din plin acest drept, dar nu numai de dragul prestigiului și cu atât mai puțin din lăcomia câștigului. Italia a luat sub scutul său țări înapoiate lăsate în voia soartei, aproape în stare de barbarie, cum erau Siria, Abisinia și Albania. I-a adus și aduce cu prețul unor mari jertfe, toate elementele unei adevărate civilizații: drumuri, căi ferate, lucrări de îmbunătățire a pământurilor, canaluri, construcții civile, așezăminte industriale, școli. A adus medici și medicamente acolo unde nu se cunoștea decât tămăduirea vrăjitorului și leacul băbesc, a creat câmpii roditoare, acolo unde nu erau decât mărăcini și grămezi de pietre, a adus ingineri și profesori, acolo unde domnea sărăcia, lepra și promiscuitatea.

Italia și-a asumat deci cu entuziasm greaua sarcină de a aduce propășirea materială și intelectuală ținuturilor cucerite. Opera sa colonială, după cum știe toată lumea și după cum o dovedesc toate statisticile, nu înseamnă exploatare, ci jertfă. Cucerirea Imperiului, apărarea Imperiului nu sunt acțiuni pornite din egoism, ci din cel mai curat altruism. Nu suntem, așa cum sunt vechile popoare imperialiste, un popor de jefuitori și de exploatatori, ci un popor civilizator.

Italia — sosită cea din urmă și nu din vina sa — a fost nevoită să se mulțumească cu fărămiturile aruncate de ceilalți mai norocoși și mai vicleni; a fost nevoită să se mulțumească cu ținuturi sărace, unde trebuia să muncească fără preget și să cheltuiască o groază de aur și unde era puțin de câștigat. In Africa, dela 1885 până azi, Italia a jertfit mii și mii de vieți omenești, a risipit zeci de milioane, fără să fi dobândit până acum nici cea mai mică compensație pentru supraomeneștile ei sacrificii.

Țară săracă, Italia și-a închinat întreaga ei trudă propășirii și civilizării țărilor sărace. Italiei, țară de soldați și de țărani viteji și darnici, i-au revenit ținuturi muntoase și pustiuri, pământuri care pentru a putea fi cucerite și cultivate au cerut mai multe jertfe de cât celelalte și produc mai puțin de cât ele, care cer mai mult de cât celelalte, sânge, trudă și bani. Numai viitorul — și un viitor nu prea apropiat, va justifica în ordinea practică și economică, nemărginitul nostru sacrificiu.

Războiul actual pe care îl duce Italia împotriva Angliei este pornit și din rațiuni spirituale. Este, dacă privim cu băgare de seamă, revanșa veacului al XX-lea împotriva celui de al XV-lea. Până în veacul al XVIII-lea Italia și-a păstrat cel puțin în parte, hegemonia intelectuală în Europa. Cu veacul al XVIII-lea încep să apară și se săvârșesc toate elementele din care s'a născut așa numita „civilizație modernă", care, în mare parte, erau opuse Italiei, și s'au împlinit în afara și împotriva ei. In veacul al XVIII-lea are loc revoluția iluministă, care înlocuește creștinismul cu deismul, Biserica catolică cu masoneria, mila și credința cu filantropia, religia cu ateismul.

In veacul al XVIII-lea a avut loc revoluția industrială, pornită din Anglia, care a dat naștere capitalismului și tiraniei cârdășiilor plutocratice, cu totul în paguba Italiei, țară agricolă de meșteșugari și resurse modeste. In veacul al XVIII-lea au avut loc revoluțiile americană și franceză care au creat mitul democrației împotriva milenarei tradiții italiene, democrație ipocrită și iluzorie care, puțin câte puțin s'a prefăcut în despotismul oligarhiilor financiare, despotism demolit ori înrăit de o desănțată anarhie plebee. In veacul al XVIII-lea, avem apoi revoluția romantică care a condus la o artă cu totul potrivnică ordinei clasice ce a făcut mărirea și gloria Romei antice, precum și a Renașterii italiene.

Toate revoluțiile acestea, dacă ne dăm bine seama, au pornit din lumea anglo-saxonă și toate au fost în paguba Italiei. Parisul a pus piedici Florenței; prestigiul Londrei a coborît pe cel al Romei; Marele Orient a încercat să ia locul Bisericii romane, parlamentele apăreau ca moștenitori ai bisericilor, falsul stil gotic tăgăduia pe Brunelleschi și pe Palladio, Virgil era detronat de Ossian și Petrarca de Young. Războiul actual este dus împotriva respingătoarei comedii democratice, contra brutalității plutocratice, împotriva forțelor disolvante ale lojei masonice și al spiritului iudaic contra ultimelor degenerări și putrefacții ale romantismului. Este revanșa deci a instituțiilor și valorilor italiene împotriva reacțiunilor și răsmerițelor anglo-franceze din veacul al XVIII-lea, cu alte cuvinte, un război pentru o reîntoarcere la primatul civilizației noastre.

Orice Italian să aibă în minte ceeace știe și trebue să știe orice Italian! Adică: acest război nu e un război pornit din toane ori din spirit de aventură, nici un război dinastic ori de partizani, ci un război de neînlăturat și care nu mai putea suferi nici o amânare; un război impus de bolnava ascuțenie și de fățarnica încălcare a drepturilor noastre de către popoarele ce stăpânesc două treimi din pământurile și bogățiile lumii; un război al popoarelor pe nedrept jertfite împotriva popoarelor cu privilegii întemeiate pe nedreptate; un război pentru o mai dreaptă împărțire a bunurilor din Europa și din celelalte continente. Război, cu alte cuvinte, dus de popoarele muncitoare împotriva popoarelor de rentieri; de revoluționari contra conservatorilor; de buni europeni împotriva cosmopoliților; de popoare puternice și numeroase contra celor moleculare; al viitorului împotriva trecutului.

GIOVANNI PAPINI

ACI A FOST CARLTON...

Nu vi s'a părut niciodată, mergând prin forfota bulevardului Brătianu, că în locul unde a fost blocul Carlton, e un cimitir? Mecanouă ocela de fier, cu brațele întinse desnădăjduit spre cer, rămâne acolo ca o mustrare, ca o amenințare, ca o mărturie a sădărniciei noastre, n'ați asemuit-o niciodată cu o cruce imensă străjuind liniștea unor trupuri chinuite? Și gardul înalt, din scânduri noui, drepte — tot atâtea sicrie — nu vă face să vă întrebați ce ascunde?

Eu, de câte ori trec pe acolo, mi se pare că trebue să mă închin, să umblu cu pași ușori, să nu tulbur sufletele pe care le văd în aburul ploii, plutind deasupra locului unde până mai ieri trăiau și se bucurau, își făureau visuri și sufereau înfrângeri.

Pe zidul blocului de alături se văd în tencuiala peretelui, urmele camerelor smulse, într'o clipă, din rădăcini. Care a fost cuibul tău, Golgotul? Și tu, fată cu sufletul de fortă, Angela Arsenu în care poate îi întâmplase câmpiei? Câte năzuinți s'au frânt acolo, dintr'odată sau în agonie lungă, sfâșietoare...

In clădirea de peste drum, cineva istovit după ceasuri de veghe, a deschis fereastra și a rămas să se odihnească în cadrul ei. I s'a părut deodată că amețește — probabil oboseala — dar n'a mai avut timp să se gândească pentrucă i-au rămas privirile agățate de pereții Carltonului, care întâi s'a înclinat spre strada Regală, pe urmă s'a auzit s'a făcut armonică și a dispărut — asemeni castelelor pe care le închipuim din cărți de joc — într'un nor de praf și vaete surde.

Omul din pervazul ferestrei s'a frecat la tâmple, a scuturat fruntea — i se părea că visează — s'a uitat îngrozit, a închis ochii și a spus: „ăla Carlton"... pe urmă i-a deschis mari și a țipat: „nu e Carlton"... și într'una până la urlă, după cum vedea cu picioarele străine, sau ieșirea dealului care privind în mormântul ce rămânea din blocul de viață. Așa l-au găsit oamenii de serviciu, care strigă și care intră cărți de căsătorie.

Zilele trecute m'am oprit... Mergi... de pe stradă mi s'a părut că deslușesc un plâns — de nimeni înțeles — și o chemare dintre resturile de molor, fier și cărămidă. Aveam în brațe flori. Le-am aruncat peste gard, în dărâmături și plânsul s'a prefăcut în cântec...

Cineva m'a văzut, s'a uitat nedumerit la mine, pe urmă a râs:

— Nu râde, i-am zâmbit, aici a fost Carlton..." și acea pălărie și s'a pierdut, încovoiat în mulțime...

IOANA MODESTA MIHAIL

Muzee care nu există
Acolo unde au trăit Olimpienii...
Reportaj nostalgic în hărmălaia cotidiană a Bucureștilor

Destinul omului nemuritor este de a rămâne în cărțile didactice, în conferințele profesorilor sau atunci când se împlinesc rotunjirile să fie pomenit în paginile gazetelor.

Destinul caselor în care au locuit este a se șterge în uitarea generală și arareori câte o placă spune anul în care a locuit acolo și anul când a murit. Atât.

Praful se așterne, cad literele aurite, îngălbenesc pereții și buruienile năvălesc grădinile.

Sub copacul care a umbrit acum 50—100 de ani capul pleșuv al cutărui pictor sau scriitor de geniu bălăriile s'au înălțat ca o ofensă și totul s'a cufundat în uitare.

Când pașii te duc uneori pe dinaintea unor astfel de locuințe te lași cuprins de nostalgia trecutului și mintea deapănă amintiri.

Am trecut prin fața unor astfel de case, am citit silabisind inscripțiile de pe marmura bătută de ploi și de vânturi și-am început să visez.

AICI A LOCUIT TITU MAIORESCU

Zeci de ani olimpianul critic a trăit îndărătul acestor ziduri, zeci de ani ședințele Junimii s'au ținut aici și Pann, Bodnărescu, Caragiale, Eminescu, Negruzzi, Creangă, Alecsandri au privit prin aceleași ferestre prin care privesc astăzi funcționarii întreprinderii comerciale ce se află în casa din Dimitrie Sturza.

E o casă mare, bătrânească cu terase și ferestre mari prin care intră soarele, același soare de atunci, numai oamenii nu mai sunt aceiași.

Alți oameni, alte preocupări, ale vremurii.

Nu mai sunt ședințe furtunoase și alergările împrejurul unei rime fericite, nu se mai pun la cale ofensive literare și nu se aud versurile ce făceau epocă și treceau pe autori în nemurire. Astăzi se aude țăcănitul monoton al mașinilor de scris, plutesc prin aer numere de intrare și ieșire, note de comandă și de plată și nimeni din cei ce locuesc acolo nu gândesc că încă acum 26 de ani, cel mai mare critic al nostru a respirat aerul camerelor acestea, s'a rezemat de pervazul ferestrelor sau a privit în fundul grădinii.

Prea este mecanică și cotidiană viața de astăzi pentru a gândi la trecut.

Poate cel mult un gazetar neserios să mai aibă timpul să contemple și să colinde străzile, ceilalți sunt prea ocupați cu ei înșiși.

AICI A TRAIT, A LOCUIT, A SUFERIT ȘI A MURIT NEINȚELES PICTORUL LUCHIAN

Așa spunea placa înegrită așezată pe peretele de răsărit al casei din str. N. Bălcescu.

E o casă micuță și veche cu zidurile roase și cu urmele trecutului cutremur rămase ca niște brazde. In fund o chichineață cu o firmă cât toate zilele „Atelier de mobile" și niște stive de lemne. Ies și intră oamenii la atelier, circulă pe străzi mulțimea veșnic gonită de impulsul cotidian. In apartamentul din față nici-o mișcare.

Ferestrele nu se deschid niciodată și nici prin întunericul hârtiilor de camuflaj nu poate pătrunde privirea.

Cine e dincolo? Cine se mișcă în întuneric?

Am stat un ceas, două, terminându-mi stocul de țigări. N'a ieșit nimeni.

Pare un cavou la care nu vine nimeni și a cărui piatră funerară înegrită de vremi privește din umbra anilor de dinaintea războiului.

Atunci lumina pătrundea odată cu zorile și soarele săruta obrajii sfrijiți ai celuia care a fost Ștefan Luchian.

Din 1868 până în 1916 toate fărâmele de lumină și toate imaginile ce se împleteau pe albastrul cerului, le-a privit, le-a făurit în culori și le-a imortalizat pe pânză.

Aici a răsunat odată râsul asemeni celuia din locuința din Dimitrie Sturza.

Aici a râs Luchian în clipele lui de fericire și dincolo Maiorescu, Caragiale, Negruzzi.

ȘI ALTELE PE CARE NU LE ȘTIE NIMENI

Dar mai sunt altele pe care nici-o placă de marmură nu le indică.

Pe Mihail Cornea a murit anii trecuți all mare pictor Ștefan Dumitrescu, pe General Berthelot a murit poetul, prozatorul și dramaturgul de mare talent, Gemi Zamfirescu și undeva pe lângă abator pe strada Mărfer a trăit aproape de greerii nopților poetul celor ce nu vorbesc, Emil Gârleanu.

Dar câte nenumărate case prin care au trecut în viață acele pe care i-am uitat astăzi. Nenumărate mai acestea mesaje ale amintirilor pe care noi le purtam acolo după civilizație și noi le uităm.

Pe alte meleaguri în Meleagurile acestea se înalță muzee și se înveșnicesc frumos amintirile pentru cei ce îndrăgesc trecutul. La noi le așterne uitarea și colbul.

C. M. V.

Revista Fundațiilor Regale

A apărut „Revista Fundațiilor Regale" Nr. 3 (Martie) 1941, anul VIII, cu următorul cuprins:

Basil Munteanu: Renaști și întâmplări cunoașterii literare; Horia Furtună: Caliban; Ion Sân Giorgiu: Spiritul german în literatura română; T. Arghezi: Un psalm; N. Petrașcu: Carmen Sylva; Emil Botta: In grupa ielelor; Mihail Celarianu: Turturică Georgescu; Jean Racine: Mitridate (traducere de Basil Gulian); Al. Iordan: Privire fugară asupra operei Carmen Sylva; Guillaume Apollinaire: Maria (traducere de George Demetru Pan); Al. A. Philippide: Imbrățișarea mortului (II).

COMENTARII CRITICE

Perpessicius: Jurnal de lector; Al. Dima: Ideile estetice ale lui Vasile Pârvan; D. M. Pippidi: Inceputurile criticii literare la Greci; Vladimir Streinu: Introducere la opera lui Calistrat Hogaș; Șerban Cioculescu: Un mare nedreptățit: I. Codru Drăgușanu (II).

CRONICI

Emanoil Bucuța: Dunărea Românească; Wolf von Aichelburg: Paul Ernst și renașterea tragediei în Germania; Paul Lahovary: Monografia orașului Sibiu; Dorin Sperantia: Ritmul.

REVISTA REVISTELOR. NOTE

Insemnări despre opera d-lui Al. I. Zirra „Alexandru Lăpușneanu" — Noul președinte al Fundației Regale Ferdinand I din Iași, D. Profesor Petru Bogdan — „Probleme Sociologice" de Profesorul D. Gusti — O carte despre literatura bănățeană — Problema continuității văzută de d. Anton Balotă, — Moartea pictorului Aglaia Prodanu — Expozițiile de pictură ale d-lor Eremia Profeta și Alexandru Istrate — Știința românească apreciată în revistele germane — Studii istoria cu ai... european — Poetii istrati, cel mai mare povestitor al tropurilor noastre — Cartea Principelui Franz Joseph de Hohenzollern despre vasul „Emden".

Cu inima lângă studenţi
(Urmare din pagina I-a)

mari lumini, să ridic, în casa aceasta, toate ghirlandele unui alt Heidelberg pentru tinerele lor desperări...

Şi este aici o mare experienţă trăită... Este una care continuă.

*

Dar este o experienţă mai aleş pe care Statul nostru, în rosturile lui de azi, va trebui el însuş s'o facă. Tineretul acesta e singurul zâmbet care ne-a mai rămas — oricât de trist! Din incerta lui privire totuş, din aşteptarea lui par'că fără hotar — el va trebui cât mai curând hotărît, va trebui să ne fie redat. Să ştergem pe fruntea lui — pe inima lui să ştergem o lacrimă veche!

Am văzut un prim efort care n'a fost posibil — şi ştim puţin secretul acestui „accident", al acestei înfrângeri.

Dar să fim bine atenţi. Tinerii aceştia de cari am vorbit, încă n'au fost înfrânţi, şi nu sunt încă în acele stări pierdute în care să nu mai primească niciun cuvânt şi să nu mai audă nicio iubire... Să fim atenţi însă, fiindcă nimic n'ar fi mai uşor decât să-i vedem şi pe dânşii tot atât de căzuţi! Cea mai palidă îndoială ar fi de ajuns — şi umbra chiar a unei minciuni ar putea, mai sigur, în condiţiile de azi, să surpe şi să prăbuşească tot!

Este astăzi, tânărul nostru, materia cea mai delicată — este sufletul cel mai activ şi sensibil... S'au făcut atâtea vane discursuri, atâtea zadarnice fraze şi tânărul nostru a fost de atâtea ori îmbrăcat în veşmântul strâmt al unor formule atât de improprii, încât noi astăzi aproape că nu ne mai regăsim.

este atâta de greu să-ţi cunoşti propria ta vieaţă şi s'o conduci, — ar fi să ne gândim poate deopotrivă la cealaltă dificultate, imensă, când este vorba să guvernezi milioane de vieţi: toate aceste vieţi suspendate de un singur om şi de nopţile lui de veghe.

Pasiunea Conducătorului aţâţată, iar pe de altă parte o justă impacienţă a tinerilor — iată ce am vrea desigur să se poată descifra în rândurile noastre de aici. Acordul în sfârşit care se cere azi cu necesitate — acordul care este posibil.

Am vrut să arătăm cu un cuvânt, pe acest pământ de durere, locurile cele mai tinere unde sământa poate rodi, — dar unde se suferă desigur mai mult şi unde toate febrele bat. Să arătăm într'adevăr, cu aceşti tineri, centrele vii ale Naţiei—dar lângă ele desigur, marea dăruire, constiinţa, înalta veghe a Conducătorului care va şti să găsească drumul celor mai sigure inimi.

Lăsăm timpul să ne confirme. El nu poate fi decât foarte apropiat. Este timpul care va însemna, fără îndoială, toată reînvierea noastră de azi.

TOMA VLADESCU

Pentru o nouă lege a presei

Uniunea Ziariştilor Profesionişti sesizată de faptul instituirii unei comisiuni de jurişti, care urmează să redacteze o lege a presei, a invitat celelalte asociaţii de presă să participe la un demers colectiv pe lângă Conducătorul Statului.

Aceasta din dorinţa profesioniştilor scrisului românesc de a colabora cu autorităţile în vederea organizării presei pe baze technice în noul Stat.

In acelaş scop Uniunea Ziariştilor Profesionişti a redactat un memoriu în care sunt expuse doleanţele profesionale şi posibilităţile ca ele să fie rezolvate printr'o nouă lege a presei.

„Istoria mişcării fasciste" de GIOACHINO VOLPI

Versiunea românească, sobră şi justă — o datorăm d-lui Giuseppe Sabarese — un tânăr de merit, care inaugurează cu vrednicie activitatea pe tărâmul cultural italo-român. Dsa adaogă cărţii o mulţime de adnotări preţioase, care lămuresc cititorului român unele date ale istoriei Italiei, deschizându-i orizontul lecturii.

Pentru vindecarea lor

Au venit de curând atâţi domni solemni să ne expună în perfecte fraze funcţiunile „clasicismului" pentru refacerea unui suflet atât de străin, şi să ne mai dea nu ştiu ce alte soluţii, de rigoare şi disciplină... Dar de asta e vorba acum? Biata erudiţie de vechi oameni politici, întârziaţi sau rătăciţi în „afaceri" de psichologie şi spirit... La căpătâiul unui muribund, noi ne găsim să vorbim astăzi de nu ştiu ce fermentă convalescenţă, lângă o exaltată Mediterană — la care mai întâi va trebui totuş să putem ajunge!

Pentru ceasul acesta însă, suntem să mângâiem fruntea unui bolnav — şi e vorba de primul oxigen pe care i-l dăm! Pentru aceşti tineri atunci noi am vorbit de iubire, de sinceritate, de un perfect adevăr. Am arătat că efortul care nu a fost cu putinţă ieri — ni se pare dimpotrivă foarte posibil azi. Am mai spus deopotrivă CA UN GEST BUN SAU RAU, BINE SAU RAU FACUT, ESTE PROPRIU SA AIBA PENTRU ZIUA DE AZI CONSECINŢE INCALCULABILE — să hotărască şi să determine totul. Noi nu vom mai face astăzi inutile fraze, aici nu vom încerca un cântec steril, dar ni se va îngădui să ne spunem cuvântul în concluzia unei lungi experienţe făcute pe viu — acest timp tulburat în care de atâtea ori ni s'a dat să vedem un tineret deopotrivă admirabil şi deprimant.

Afirmăm astfel că din clipa în care tânărul de azi ar mai surprinde o singură abatere numai, sau altă depărtare de această perfectă lumină fără de care el nu mai poate trăi, atunci totul ar fi cu siguranţă pierdut!

N'am mai avea în faţă atunci decât o altă lichea, de numai 20 de ani, o tânără secătură uşor convertită la toate căderile vieţei — sau atunci desigur numai un răzvrătit, un teribil spectacol de anarhie şi de demenţă, un tânăr om îngrozit pentru care n'ar mai fi decât să se spargă în ţăndări toate altarele Ţării!

Dezordinile de azi...

Noi am privit pe aceşti tineri... Ardoarea lor care ne întreabă! Am văzut frenetica lor aşteptare — iar sufletul lor deschis ne 'nfioară... Ei nu au mulţumire nici azi! Sunt poate atât de grăbiţi — şi au poate atâta dreptate să fie grăbiţi! Ei au venit să ne spună alte dezordini — şi adeseori să ne arate palpabile documente pe care noi înşine nu le-am putut contesta.

Le-am căutat atunci privirile indecise... I-am văzut zdruncinaţi şi par'că, de atâtea ori, acelaş râs amar încerca să le strâmbe figura... Sunt clătinaţi de vântul greu al unei vieţi care nu se aşează atât de uşor!

Dar noi îi prindem de mână... Nu, totul nu este pierdut! O zi, alta, totuş, începe... Tineri băeţi, cari izbutiţi atâta de greu să mai „credeţi", gândiţi-vă totuş că stăpânul, de cele mai multe ori, n'ajunge uşor să cunoască tot ce face sluga dela bucătărie! Aş vrea atunci să rezistaţi la înclinarea care v'ar face să credeţi — dar care mai ales vi se şopteşte, ştiu bine! — că Generalul ar avea el însuşi răspunderi în una sau sau alta din atâtea dezordini pe care vi se întâmplă să le vedeţi... Există aceste dezordini — există încă — pe cele mai multe le cunosc şi le ştiu! Dar în această tranziţie este posibil ca Generalul el însuş să aibă slugi netrebnice la periferia acestei vaste gospodării care este aparatul nostru de stat... Şi slugile astea, dece le are? In destulă grabă, va fi luat probabil numai ce a găsit... De ce le ţine atunci? Dar nu sunt decât câteva luni — şi în timpul ăsta atâtea evenimente s'au precipitat!

Dacă ar fi să vedem totuş o durată inexplicabilă a acestui provizorat, şi dacă tranziţia asta ar ajunge să constiue însuş sistemul ordinei noui care ni se propune, atunci desigur întrebările de azi s'ar găsi legitime — şi noi înşine am fi alături de D-voastră să ni le punem. Iar dacă nu le-am putea scrie aici, sunt convins totuş că ni s'ar îngădui să tăcem, cum am tăcut sub Armand Călinescu — dar tăcerea aceasta fără îndoială, ea însăşi nu ar vorbi mai puţin!

...Mă întrebaţi astfel, buni prieteni dela Constanţa—... cari mă ameninţaţi să mă „CHINUIŢI" cu întrebări, şi cu vă rog s'o faceţi de câte ori veţi socoti necesar — mă întrebaţi într'adevăr ce rost mai aveau în tribuna publică, la 10 Mai, aceşti suspecţi demnitari, aceşti Argetoianu sau Lupu, atâţia alţii, şi cu un singur cuvânt toţi aceşti indezirabili „strigoi" cum noi înşine a trebuit să-i numim...

La drept vorbind, v'aş mărturisi că nici eu nu prea ştiu bine ce căutau... Desigur aceşti domni ar fi putut să nu se mai ostenească — şi ar fi rămas mai decent acasă să-şi facă socotelile şi bilanţul! Dar nici nu ştiam că au fost... Pofta lor de paradă — paradă rimează cu pradă! — nădăjduim totuş să le fie mai amplu satisfăcută, iar la procesul dezastrului lor, vom cere şi noi desigur, în altă tribună, locurile care ni se cuvin.

Ce căutau însă ACUM? E desigur o întrebare care se pune — ca nu ar permite totuş concluzii catastrofale...

*

S'ar putea într'adevăr ca această mare prefacere, revoluţia lentă pe care-o trăim, să aibă ea însăşi condiţiile ei de supleţe — dar am vrea să spunem mai ales că străbatem astăzi ziua mare a unei aşteptări care va trebui să ne aducă răspuns.

Noi nu luăm desigur pe nimeni în braţe. Totul este sub sacrul beneficiu de inventar; Dar când de cele mai multe ori

Parastasul şi Comemorarea lui Octavian Goga la Curtea de Argeş

Implinindu-se 3 ani, dela săvârşirea din viaţă a lui Octavian Goga, s'a oficiat Duminică 11 Mai ora 11, un parastas, la biserica Sf. Gheorghe din localitate, unde odihnesc osemintele primilor voevozi Basarabi, întemeietori de ţară şi dorm somnul de veci, făuritorii: dinastiei, independenţei, regalităţii şi unităţii neamului românesc.

Serviciul religios a fost oficiat în prezenţa, Prea Sfinţitului episcop. al Argeşului Dionisie Erhan de Pr. Gh. Popescu, Pr. Mihail I. Chiriţă directorul Seminarului „Neagoe Vodă", Pr. Luca spiritualul Seminarului şi Pr. diac. Iordan Niculescu, dela catedrala episcopală.

Răspunsurile au fost date de corul seminarului.

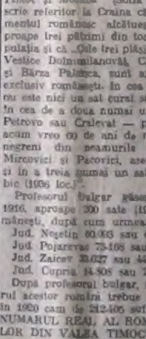
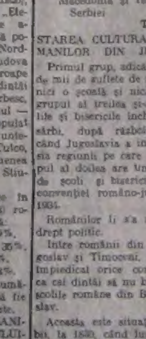
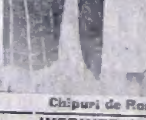
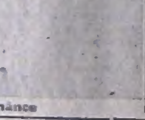
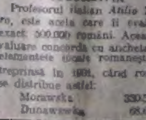
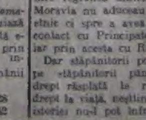
Au luat parte la această pioasă solemnitate; av. Fl... Constantinescu fost deputat, avocat Florian Constantinescu fost prefect, prof. Mihail I. Vasiluţă fost primar şi preşedinte al funcţionarilor titraţi din Moldova, avocat Alin Constantinescu, avocat C. V. Ştefănescu, avocat Gh. Gheorghiu, fost senator, dr. Frăţilescu medic şef al spitalului, prof. Mihail Hovic, ing. Teodorescu cu d-na, Pr. I. Marinescu consilier eparhial, prof. Leca, prof. N. Duţeanu, d. prof. Andronescu, d-na prof. Radomirescu, d. dr. Henţescu, învăţător Preda d. Munteanu funcţionar C. A. M., Mateescu grefier şi alţi intelectuali de seamă din oraşul şi judeţul Argeş. O mare mulţime de săteni şi sătence.

După serviciul religios, a luat cuvântul d. avocat Florian Constantinescu, care a arătat rolul politic a lui Octavian Goga, alături de patriarhul naţionalismului românesc d. prof. A. C. Cuza, şi însemnătatea legământului făcut la sfânta mitropolie a Moldovei de cei 2 apostoli ai neamului.

D. prof. Mihail I. Vasiluţă, a vorbit despre activitatea literară şi poetică a lui Goga, în care se oglindeşte ideia iredentistă. Codrul şi apele, câmpia şi toată firea sunt tovarăşii de suferinţă şi de luptă a poetului. Poezia lui nu e senină şi frământată ca şi sufletul său.

El aparţine nu numai trecutului, ci mai ales viitorului. Testamentul literar şi politic a lui Goga, udat cu lacrimile fraţilor noştri de dincolo de Mureş, trebue să fie călăuza tuturor românilor care cred neîncetat, în reînvierea neamului românesc.

Chipuri de Românce

ROMÂNII DIN JUGOSLAVIA

Dintre ţările din Sudul Dunării, Jugoslavia cuprinde cel mai mare număr de români în masă compactă. Ei se amintesc în tot cursul istoriei, în izvoare istorice bizantine (Kekovmenos), (Vardan), sârbe, etc.

Numărul acestor români este foarte mare dar sârbii nu recunosc oficial decât 231.068 suflete în 1921, iar în 1930 nu publică nici o cifră cu privire la ei.

Românii sunt răspândiţi în trei regiuni:

1. *Regiunea Valea Timocului* (Craina sau regiunea dintre Morava şi Timoc). Hărţile etnografice (Weigand), (Cvijici-sârb), (Milcov-bulgar), etc., arată această regiune compact românească.

Celebrul profesor *Gustav Weigand* dela Universitatea din Leipzig iată ce spune relativ la această populaţie din Craina: „Populaţia din Craina — colţul cel mai muntos Nord-Estic al Serbiei — este română. Această regiune nu numai deocamdată este la adăpost de orice slavizare, dar chiar se constată o întărire considerabilă a elementului românesc". (Globus 77, 2077—268).

Profesorul bulgar *St. Romansky*, în cartea sa „*Românii dintre Timoc şi Morava*" (Sofia 1926), scrie referitor la Craina că „Elementul românesc alcătueşte aproape trei pătrimi din toată populaţia şi că „Cele trei plăşi Nord-Vestice Dolmmilanovăţ, Cludova şi Bârza Palanca, sunt aproape exclusiv româneşti. In cea dintâi nu este nici un sat curat sârbesc, în cea de a doua numai unul — Petrovo sau Cralevat — populat acum vreo 60 de ani de muntenegreni din neamurile Ţulco, Mircovici şi Pacovici, asemenea şi în a treia numai un sat Sliubic (1936 loc.)".

Profesorul bulgar găseşte în 1916, aproape 200 sate (193) româneşti, după cum urmează:

Jud. Negotin	60.053 sau 69%
Jud. Pojarevaţ	73.108 sau 35%
Jud. Zaicev	30.027 sau 44%
Jud. Cupria	14.306 sau 23%

După profesorul bulgar, numărul acestor români trebue să fie în 1920 cam de 212.406 suflete.

NUMARUL REAL AL ROMANILOR DIN VALEA TIMOCULUI-JUGOSLAVIA

Profesorul italian *Atilio Tamaro*, este acela care îi evaluiază exact 300.000 români. Această evaluare concordă cu ancheta prin elementele locale româneşti întreprinsă în 1921, când românii se distribue astfel:

Morawska	330.508
Dunawska	68.642
Drawska	5.708
Zetzka	2.145
Total	407.123

Considerând sporul natural, astăzi numărul lor este acesta:

Morawska	380.100
Dunawska	79.002
Drawska	6.633
Zetzka	2.466
Total:	468.210

2. *Românii din Banatul Jugoslav.*

Ei se află pe teritoriul din Nordul Dunării, pe care sârbii l-au luat dela Austro-Ungaria, după războiul mondial. In 1921, statistica sârbă găsea numai 69.530 români, ceeace înseamnă, socotind sporul natural, că azi ar trebui să fie de 90.369.

In realitate numărul lor este potrivit relatării elementelor locale de 130.000, ceeace este de crezut dacă ne sprijinim pe statistica ungurească din 1910.

3. *Macedo-Românii.* Ei formează a treia grupă. Numărul lor se ridică la 100.000 suflete.

NUMARUL TOTAL AL ROMANILOR DIN JUGOSLAVIA

Ei este împunător:

Valea Timocului	468.210
Banatul Jugoslav	130.000
Macedonia şi restul Serbiei	120.000
Total:	718.210

STAREA CULTURALA A ROMANILOR DIN JUGOSLAVIA

Primul grup, adică aproape 500 de mii de suflete de români n'are nici o şcoală şi nici o biserică; grupul al treilea şi-a văzut şcolile şi bisericile închise de către sârbi, după războiul mondial când Jugoslavia a intrat în posesia regiunii pe care se află; grupul al doilea are un număr mic de şcoli şi biserici pe — baza convenţiei româno-jugoslave din 1934.

Românilor li s'a refuzat orice drept politic.

Intre românii din Banatul Jugoslav şi Timoceni, Jugoslavia a împiedicat orice contact pentru ca cei dintâi să nu beneficieze de şcolile române din Banatul Jugoslav.

Aceasta este situaţia, deşi sârbii, la 1830, când luau în stăpânire regiunea dintre Timoc şi Moravia nu aduceau argumentul etnic ci spre a avea prin ea un contact cu Principatele Române, iar prin acesta cu Rusia.

Dar stăpânitorii politici uitară pe stăpânitorii pământului şi drept răsplată le răpiră orice drept la viaţă, neştiind că mersul istoriei nu-l poţi înfrânge.

Citiţi în Pagina Studenţească,- pag. 2-a:

Scrisoarea studenţimii române către Domnul General Antonescu

In jurul declaraţiilor d-lui Von Killinger

Vizitând Duminica trecută grupul etnic german, Baronul von Killinger a făcut cu acest prilej importante declaraţiuni politice. Ne permitem a le sublinia exprimându-ne satisfacţiunea faţă de lămuririle ce se îndreaptă mai ales împotriva acelora ce îndreaptă mai ales împotriva acelora ce încearcă să submineze corectele noastre raporturi cu Marele Reich precum şi loialitatea acestuia faţă de noi.

D. von Kilinger, a vorbit — am putea spune — nu ca un diplomat. D-sa a vorbit ca un ostaş: răspicat şi fără reticenţe.

„România a aderat la pactul „tripartit, care o leagă de Germania — a spus d. Von Kilinger — rămânând ţări aliate şi „la bine şi la rău. Şi oricât de puţin simţ politic ar avea cineva, „trebuie să ştie că dacă ar urma „altă cale ar fi pierdută. Franţa „este înfrântă, Anglia este distrusă pe trei sferturi. Cine vrea „să ajute România? Numai noi, „nimeni altul".

Mai departe, d. ministru al Germaniei la Bucureşti, adresându-se Germanilor din România, a precizat că, indiferent dacă aparţin vieţii civile sau militare, fiecare german, trebuie să fie conştient de îndeplinirea exemplară a îndatoririlor şi a încadrării sale în statul Român. Această declaraţie produsă concomitent cu **„avertismentul grupului etnic german" dat faţă de „anumite cercuri interesate, care încearcă dela un timp încoace să provoace agitaţie în rândul germanilor din Banat"**, vine să pună capăt unor insinuări cari privesc raporturile dintre statul Român şi grupul etnic german din România.

Dar, declaraţiile d-lui Killinger, ne-au atras în deosebi atenţia, prin pasajul care se referă la jidanii dela noi. Iată ce spune d-sa:

„Dacă evreii (din România N. R.) ridică iarăş capul şi deschid obraznici gura, apoi o fac „numai fiindcă Legiunea s'a sinucis. Nu pot s'o consider altfel. Dar toţi acei domni, cari „pactizează cu acea clică de evrei şi doresc ca Germania să „fie din nou distrusă şi să piardă războiul, iar poporul Român „să devină revoluţionar contra „noastră, tuturor acestora le-aş „da următorul sfat bun: N'o împingeţi prea departe! Ceasul „răfuelilor ar putea să vină odată şi va fi la fel de amar ca şi „atitudinea lor"...

D. von Kilinger are dreptate. Odată cu sinuciderea mişcării legionare, jidanii dela noi au avut iluzia că s'a prăbuşit naţionalismul Românesc. Lipsiţi de simţul politic, jidanii s'au grăbit să-şi plimbe din nou impertinenţa pe străzi şi să ne privească cu aroganţa lor specifică. Bucuria le-a fost însă de scurtă durată. Generalul Antonescu le-a dat de curând, în plină faţă, cea mai usturătoare palmă: exproprierea urbană.

Iar dacă totuş, radio Londra, le mai oferă în fiecare zi câte o oră de „recreaţie" reconfortantă, ne permitem, a le atrage atenţia că rezervele antisemitismului Românesc n'au fost încă aruncate în luptă. Există în această Ţară, douăzeci de generaţii de tineri pregătite cu o răbdare supraomenească de către A. C. Cuza. **Aceştia îşi trăesc toată fiinţa lor spirituală în imensul sbucium al marilor prefaceri antisemite ce vor veni de acuma înainte. Fără de aceştia — este drept — marile reforme antisemite** nu vor fi simţite în toată cruzimea lor, de către jidani. Dar nu există nici un motiv care să împiedice această forţă vie a naţiei de a trece într'o bună zi efectiv în spatele generalului şi de a proceda la ocuparea totală a poziţiilor de rezistenţă ale lui Israel. Deci şi de data aceasta bucuria jidanilor va fi efemeră ca şi aceea pe care au încercat-o cu prilejul căderii guvernului Cuza-Goga. Avertismentul pe care d. von Kilinger îl îndreaptă împotriva jidanilor, cu privire la „ceasul răfuelilor", credem că a căzut brusc peste zâmbetul ... al iudaismului dela noi.

Ţara aceasta a fost în decursul istoriei blândă şi generoasă. Deaceea în repetate rânduri ea s'a lăsat prădată de avutul ei. De câte ori însă cineva a încercat să se atingă de sensibilităţile ei sufleteşti şi de onoarea ei, reacţiunea s'a produs fulgerător. Reamintim jidanilor că ... lor în viaţa noastră spirituală ... mestec ce a culminat prin ... nuarea unei carteziane de rând ... colo unde noi ne-am obişnuit de atâtea decenii să ne plecăm ... riţi, a cutremurat în noi toată răbdarea comprimată atâta vreme, iar cu prilejul tristei ... din Basarabia, Israel a ... peste onoarea unei Ţări ... Acestea nu ţi le vom uita ... chiar dacă ar fi să ne prăbuşim odată cu tine.

Ţinem să facem aceste precizări pentru puţinii jidani ... gători cari au menirea de a ... trece peste răbdarea noastră.

Deasemenea, am vrut, de ..., să-l asigurăm pe d. Manfred Von Kilinger, că va găsi în permanenţă în România ... pentru marea bătălie antisemită. Mişcarea legionară s'a sinucis este adevărat.

Mişcarea antisemită însă ... rită prin puterea credinţei a unui singur om: A. C. Cuza, se găseşte astăzi solidară şi gata de luptă.

Arhitect MUCICHESCU-...

CUM S'AU CUNOSCUT

GOGA ŞI CARAGIALE IN 1904, LA BERLIN

Povesteşte Octavian Goga:

...Legăturile mele cu Caragiale au fost mai mult decât literare: şi omul şi scriitorul mi-au fost cu deosebire de dragi.

L'am cunoscut prin 1904, la Berlin, unde-mi continuam studiile. Frecventam pe-atunci un cerc de studenţi români. Erau mai toţi la politechnică. Publicasem cele mai multe din poeziile mele în „Luceafărul", dar nu apăruseră încă în volum. Intr'o seară, descinde în mijlocul nostru, Caragiale.

Spirit de un rafinament rar, mi-şi putea spune dispreţul pentru compatrioţi, totdeauna şi în măsură deplină. Trăia la Berlin, oraş foarte departe de mahalaua culturală şi politică românească.

In seara aceea vorbea un bursier despre politica României, care ar trebui îndreptată spre Balcani... Mai mult în glumă, Caragiale a arătat în seara aceea că ochii poporului român au a se îndrepta către Nord. Să nu uităm: era în 1904.

Firește, studenţii l-au înconjurat şi l-au rugat să le spuie ceva despre artă. Cu cine să vorbească însă Caragiale despre artă?... Studenţii îi atrag atenţia că e cineva de faţă care nu ar fi prea străin...

— Să poftească încoace să aflăm de talent se uită Caragiale peste noi, — dar despre două lucruri să nu vorbim: despre muzică şi despre teatru — că eu le asta mă pricep!

Târziu, după apariţia volumului peste care a căzut întâmplător la o masă de berărie din Bucureşti, unde se afla şi Nerva Hodoş, a aflat că Octavian Goga din Berlin, e acelaş Octavian Goga dela volumul de poezie tipărit la Budapesta. Intâlnindu-mă pe stradă, m'a îmbrăţişat şi, sărutându-mă, cum îi era obiceiul:

— Mi-ai tras chiulul artistule!

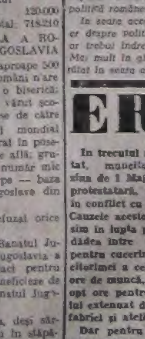
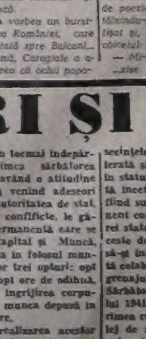
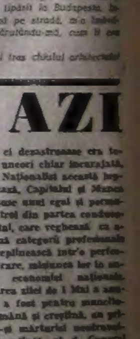
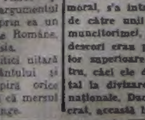
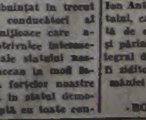
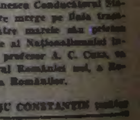
...zise

ERI ŞI AZI

In trecutul nu tocmai îndepărtat, muncitorimea sărbătorea ziua de 1 Mai având o atitudine protestatară, şi venind adeseori în conflict cu autoritatea de stat. Cauzele acestor conflicte, le găsim în lupta permanentă care se dădea între Capital şi Muncă, pentru cucerirea în folosul muncitorimei a celor trei optari: opt ore de muncă, opt ore de odihnă, opt ore pentru îngrijirea corpului extenuat de munca depusă în fabrici şi ateliere.

Dar pentru realizarea acestor deziderate de ordin material şi moral, s'a întrebuinţat în trecut de către unii conducători ai muncitorimei, mijloace care adeseori erau potrivnice intereselor superioare ale statului nostru, căci ele duceau în mod fatal la divizarea forţelor noastre naţionale. Dacă în statul democrat, această luptă cu toate consecinţele ei dezastruoase era tolerată şi uneori chiar încurajată, în statul Naţionalist această luptă încetează, Capitalul şi Munca fiind supuse unui egal şi permanent control din partea conducerei statului, care veghează ca aceste două categorii profesionale să-şi îndeplinească într'o perfectă colaborare, misiunea lor în angrenajul economiei naţionale. Sărbătoarea zilei de 1 Mai a anului 1941, a fost pentru muncitorimea română şi creştină, un prilej de a-şi mărturisi neabătuta ei credinţă, că d. General Ion Antonescu Conducătorul Statului, care merge pe linia trasată de către marele său părinte şi părinte al Naţionalismului integral d. profesor A. C. Cuza, va fi ziditorul României noi, a României a Românilor.

ROŞU CONSTANTIN ...

IMPRIMERIILE „TIPARUL ROMANESC" S. A. — Str. Const. Mille nr. 16 — Telefon nr. 3.35.36.